

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **14 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera (spr.) SSA Ewa Madera
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **14 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o ustalenie wartości kapitału początkowego i emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **29 maja 2012 r.** sygn. akt **III U 469/12**

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 21 marca 2012 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu .

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy J. J. prawa do emerytury, powołując art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zmianami).

W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, że wnioskodawca po raz pierwszy wystąpił z wnioskiem o emeryturę 14 grudnia 2006 r., a więc przed 31 grudnia 2008 r., co wyklucza zastosowanie do niego normy z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym samym dniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wydał kolejną decyzję, którą odmówił J. J. ustalenia kapitału początkowego, wskazując że przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przewidują ustalenia kapitału początkowego dla osoby urodzonej przed 1 stycznia 1949 r.

Odwołanie od powyższych decyzji wniósł J. J. domagając się ich zmiany i przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz ustalenia mu kapitału początkowego. Wskazał, że jego żądanie ma oparcie w treści art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem złożył wniosek o emeryturę po 31 grudnia 2008 r. i kontynuuje ubezpieczenie emerytalno – rentowe.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, powtarzając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu oddalił odwołania J. J..

Sąd Okręgowy ustalił, iż wnioskodawca urodzony (...) po raz pierwszy złożył wniosek o emeryturę 14 grudnia 2006 r. po rozpoznaniu którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z 30 stycznia 2007 r. przyznał mu prawo do emerytury na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od 5 lutego 2007 r. Dalej Sąd wskazał, że od 3 listopada 2008 r. do chwili obecnej wnioskodawca pracuje w PPHU (...) w S. W. w wymiarze 1/8 etatu i z tego tytułu odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne. W dniu 18 stycznia 2012 r. J. J. złożył ponowny wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 14 lutego 2012 r. Zakład przyznał mu prawo do emerytury od dnia 5 lutego 2012 r. na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W dniu 13 marca 2012 r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o emeryturę – tym razem na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd Okręgowy stwierdził, że wykładnia art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prowadzi do wniosku, że dotyczy on jedynie ubezpieczonych, którzy po 65 roku życia kontynuują ubezpieczenie emerytalne i nie występowali przed 31 grudnia 2008 r. z wnioskiem o emeryturę. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca wystąpił z takim wnioskiem przed tą datą wobec czego brak jest podstaw do przyznania mu emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jak i ustalenia kapitału początkowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołanie powołując art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Powyższy wyrok apelacją zaskarżył wnioskodawca J. J., który zarzucając błędną wykładnię art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie mu prawa do emerytury oraz ustalenie kapitału początkowego ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu skarżący wskazywał, że błędny jest pogląd Sądu Okręgowego, jakoby art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczył wyłącznie przypadków, w których ubezpieczony po ukończeniu 65 roku życia i kontynuujący ubezpieczenie emerytalne nie występował wcześniej z wnioskiem o emeryturę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest uzasadniona o tyle, o ile skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku oraz poprzedzających go decyzji i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.

Sąd Apelacyjny podziela zarzut apelacji kwestionujący dokonaną przez Sąd I instancji wykładnię art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu ubezpieczonemu urodzonemu przed 1 stycznia 1949 r., który kontynuował ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu wieku emerytalnego przysługuje prawo do wystąpienia po 31 grudnia 2008 r. z wnioskiem o emeryturę obliczoną na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, o ile jest ona wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy. Norma ta nie wskazuje, by wniosek ten musiał być pierwszym wnioskiem o emeryturę jak przyjął Sąd I instancji, w szczególności w sytuacji gdy ubezpieczony pobierał emeryturę na podstawie art. 32, a nie na zasadach ogólnych z art. 27. Przepis ten jest skierowany do osób

urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., które po ukończeniu wieku emerytalnego osiągały po wejściu w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS na tyle wysokie zarobki, że ich emerytura obliczona na nowych zasadach będzie wyższa od obliczonej na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sam fakt wcześniejszego złożenia wniosku o emeryturę nie może wpłynąć na uprawnienie tej grupy osób do uzyskania emerytury kapitałowej w wyniku rozszerzającej wykładni art. 55 dokonanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a w ślad za nim Sąd I instancji. Warunek, by ubezpieczony składał wniosek emerytalny po raz pierwszy nie ma także oparcia w doktrynie (vide – Kamil Antonów „Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz.” ABC 2009, red. Kamil Antonów, komentarz do art. 55).

Powyższe nie przesadza o zasadności żądania wnioskodawcy, bowiem dla rozstrzygnięcia o możliwości ustalenia wysokości świadczenia J. J. na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalno – rentowej nie jest wystarczające kontynuowanie ubezpieczenia emerytalnego oraz wystąpienie z wnioskiem o emeryturę po 31 grudnia 2008 r. (które to warunki skarżący niewątpliwie spełnia), ale należy także ustalić, czy emerytura wnioskodawcy obliczona na tej podstawie byłaby wyższa od emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalno – rentowej. W tym celu zaskarżony wyrok, jak i poprzedzające go decyzje należało uchylić i sprawę przekazać do rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu celem przeprowadzenia symulacji wysokości świadczenia emerytalnego apelującego obliczonego na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a następnie porównania wysokości tak obliczonego świadczenia z obliczonym na podstawie art. 53 w/w ustawy. Dla obliczenia wysokości świadczenia przysługującego wnioskodawcy na podstawie art. 26 konieczne jest uprzednie ustalenie dlań kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r., które w przedmiotowej sytuacji jest dopuszczalne w drodze wyjątku od art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (vide – Bartosz Suchacki „Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz.” ABC 2009, red. Kamil Antonów, komentarz do art. 173). Dopiero wykonanie wszystkich powyższych czynności umożliwi pełną i prawidłową ocenę roszczeń wnioskodawcy.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji po myśli art. 477^{14a} kpc.